

2020-01-21

Nr.

7-01

Nr.

LR Seimo Aplinkos apsaugos komitetui

Dėl Seimo narių V. Vingrienės, G. Vasiliausko, S. Gentvilo 2019-12-17 pasiūlymo Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo Nr. IX-517 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIIIP-3756

1. Seimo Aplinkos apsaugos komitete svarstomas Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo Nr. IX-517 („Įstatymas“) 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3756 („Projektas“), kuriuo siūloma, *inter alia*, pakeisti Įstatymo 5 straipsnio 1 dalį, nustatant, kad pakuočių medžiagų identifikavimo sistema būtų taikoma savanoriškai.
2. Seimo narių V. Vingrienės, G. Vasiliausko, S. Gentvilo 2019-12-17 pasiūlymu („Pasiūlymas“) siūloma neatsisakyti prievolės nurodyti pakuotėms pagaminti naudotų medžiagų prigimtį, įtvirtintos galiojančiame Įstatyme, papildomai nustatant, jog jei pakuotės nepaženklinamos nurodant joms pagaminti naudotų medžiagų prigimtį, jos laikomos neperdirbamomis. Tokiam Pasiūlymui negalima pritarti dėl toliau dėstomų motyvų.

Prievolė nurodyti pakuotėms pagaminti naudotų medžiagų prigimtį prieštarauja Direktyvai 94/62/EB ir Komisijos sprendimui 97/129/EB

3. 1994 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 94/62/EB dėl pakuočių ir pakuočių atliekų („Direktyva 94/62/EB“) 18 straipsnis imperatyviai numato, kad valstybės narės netrukdo pateikti į rinką savo teritorijoje pakuočių, kurios atitinka šios direktyvos nuostatas.
4. Kadangi Taryba iki šiol nėra priėmusi sprendimo dėl privalomos pakuočių identifikavimo sistemos, kaip tai numatyta Direktyvos 94/62/EB 8 straipsnio 1 dalyje, vadovaujantis 1997 m. sausio 28 d. Komisijos sprendimo 97/129/EB, nustatančio pakuočių medžiagų identifikavimo sistemą pagal Direktyvą 94/62/EB, preambulės 3 dalimi, identifikavimo sistema turi būti taikoma savanoriškumo pagrindu.
5. Atitinkamai, kitose Europos Sąjungos šalyse pakuočių medžiagų identifikavimo sistemos taikymas yra savanoriškas. Todėl, vadovaujantis Direktyvos 94/62/EB 18 straipsnio

nuostatomis, o taip pat Sutarties dėl Europos Sąjungos Veikimo („SESV“) 34 straipsnio¹, kuris draudžia tarp valstybių narių kiekybinius importo apribojimus ir visas lygiavertės poveikio priemones, nuostatomis, iš kitos Europos Sąjungos valstybės įvežus prekę naudotų medžiagų prigimtį nenurodančioje pakuotėje, tokios prekės atžvilgiu negali būti taikomos jokios neigiamos nacionalinės priemonės (įskaitant, bet neapsiribojant, „neperdirbamumo prezumpciją“).

6. Europos Sąjungos Teisingumo Teismo („ESTT“) jurisprudencijoje yra išaiškinta, kad pakuočių ženklinimo reikalavimai yra visiško suderinimo objektas. Todėl, manytina, **kad esamo Įstatymo bei Pasiūlymo nuostata, numatanti prievolę nurodyti pakuotėms pagaminti naudotų medžiagų prigimtį, kuomet sprendimas dėl privalomos pakuočių identifikavimo sistemos ES mastu dar nepriimtas, prieštarauja Direktyvai 94/62/EB ir Komisijos sprendimui 97/129/EB.**

Prievolė nurodyti pakuotėms pagaminti naudotų medžiagų prigimtį galimai sukuria kliūtis laisvai prekybai

7. SESV 34 straipsnis draudžia tarp valstybių narių kiekybinius importo apribojimus ir visas lygiavertės poveikio priemones. Europos Sąjungos Teisingumo Teismo („ESTT“) jurisprudencijoje yra išaiškinta, kad priemonė, galinti trukdyti importui, kvalifikuotina kaip kiekybiniam apribojimams lygiavertė priemonė, net jeigu trukdymas yra nedidelis ir egzistuoja kitos gaminių platinimo galimybės². Byloje C-309/2002 Radlberger Getränkegesellschaft mbH & Co., S. Spitz KG prieš Badeno–Viurtenbergo federalinę žemę ESTT konstatavo, kad priemonės, sąlygojančios būtinybę pakeisti importuojamų gaminių pakuotę, importuotojui, paprastai, reiškia didesnes sąnaudas, lyginant su nacionaliniu gamintoju, todėl tokios priemonės patenka į SESV 34 straipsnio reguliavimo sritį.
8. Pasiūlyme nurodomas reikalavimas privalomai nurodyti pakuotėms pagaminti naudotų medžiagų prigimtį apriboja prekybos sąlygas, todėl turėtų būti laikomas techniniu reglamentu, kuriam taikomos 2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2015/1535, kuria nustatoma informacijos apie techninius reglamentus ir informacinės visuomenės paslaugų taisyklės teikimo tvarka, nuostatos, **ir notifikuotas, suteikiant galimybę Europos Komisijai ir kitoms Europos Sąjungos valstybėms narėms įvertinti, ar toks reguliavimas nesukuria kliūčių laisvai prekybai.**

Dėl siūlymo laikyti neperdirbamomis pakuotes, kuriose nenurodyta medžiagų prigimtis

¹ EB sutarties ex 28 straipsnis

² Žr. ESTT sprendimo Van de Haar ir Kaveka de Meern, 177/82 ir 178/82 14 p.

9. Pasiūlymo nuostata laikyti neperdirbamomis pakuotes, kuriose nenurodyta medžiagų prigimtis, yra nelogiškas ir nesuderinamas su galiojančiu teisiniu reglamentavimu.
10. Visų pirma, galimybė perdirbti pakuotę priklauso ne nuo jos ženklinimo, o nuo pakuotės medžiagų savybių. Tai imperatyviai nurodyta Pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo („PATĮ“) 4 straipsnio 3 dalyje. Taigi, **Pasiūlymas prieštarauja PATĮ.**
11. Antra, toks siūlymas **prieštarauja PATĮ 3 straipsnio 3 punkte įtvirtintam pamatiniam pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo prioritetui** - perdirbti susidariusias pakuočių atliekas ir gauti iš jų naudoti tinkamus gaminius arba antrines žaliavas, tinkamas tokiems gaminiams gaminti. Įtvirtinus siūlomą pakuočių „neperdirbamumo prezumpciją“, gamintojai ir importuotojai bei jų organizacijos nebūtų skatinamos organizuoti pakuočių, kuriose nenurodyta medžiagų prigimtis, perdirbimo, nors, pagal medžiagų sudėtį yra akivaizdu, kad pakuotė yra perdirbama.

12. Aukščiau išdėstytų argumentų pagrindu **prašome:**

- **Nepritarti Seimo narių V. Vingrienės, G. Vasiliausko, S. Gentvilo 2019-12-17 pasiūlymui, pritarti Vyriausybės pateikto projekto Nr. XIIIIP-3756 redakcijai.**

Pagarbiai

Vykdančioji direktorė

Rūta Vainienė